

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 12. marta 2013. god.
Ref. br.: RK391/13

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI14/13

Podnosilac

Opština Podujevo

**Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Republike Kosovo, rev. br.
50/2011, od 22. novembra 2012. god.**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Kadri Kryeziu, sudija
Arta Rama-Hajrizi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podnela Opština Podujevo (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), koju zastupa g. Faik Rama.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu Vrhovnog suda, rev. br. 50/2011, od 22. novembra 2012. god., koja je podnosiocu zahteva uručena 26. decembra 2012. god.

Predmetna stvar

3. Podnosilac zahteva tvrdi da su mu gorenavedenom presudom povređena prava zagarantovana Ustavom Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), tačnije članom 46. [Zaštita imovina] i Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljem tekstu: EKLJP), tačnije članom 1. protokola 1. (Zaštita imovine).
4. Pored toga, podnosilac je zahtevao da se uvedu privremene mere *obustave izvršenja presude Vrhovnog suda, rev. br. 50/2011, zato što postoji opasnost da tužilac traži prinudno izvršenje presude rev. br. 50/2011 i da se na taj način prouzrokuje nepopravljiva šteta za tuženu i ugrozi javni interes.*

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na članu 113.7. Ustava, članovima 22. i 27. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 15. januara 2009. god. (u daljem tekstu: Zakon) i pravilo 54, 55. i 56.(2) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Sudom

6. Dana 5. februara 2013, podnosilac zahteva je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 25. februara 2013, predsednik Ustavnog suda je odlukom br. GJR.KI14/13 imenovao sudiju Artu Rama-Hajrizi za sudiju izvestioca. Istog dana, predsednik Ustavnog suda je odlukom br. KSH.KI-14/13 imenovao Veće za razmatranje u sastavu sudija: Altay Suroy (predsedavajući), Snezhana Botusharova i Kadri Kryeziu.
8. Dana 26. februara 2013. god., Sud je zahtevao od g. Faika Rame da dostavi ovlašćenje, koje je on i dostavio Sudu.
9. Dana 27. februara 2013. god., Vrhovni sud je obavešten o zahtevu.

10. Dana 12. marta 2013. god., Veće za razmatranje je razmatralo izveštaj sudije izvestioca i preporučilo Sudu neprihvatljivost zahteva.

Kratak opis činjenica

11. Dana 28. jula 1980. god., Odeljenje za imovinska pravna pitanja Skupštine opštine Podujevo je donelo odluku, br. 04-466-765/3, o eksproprijaciji nepokretne imovine privatnih vlasnika za potrebe i interese Samoupravne interesne zajednice SIZ (Bashkësia Vetëqeverisë e Interesit – BVI) za izgradnju kulturnog centra u Podujevu. Jedan deo eksproporisane imovine je pripadao Z. (Xh.) A.
12. Dana 11. avgusta 1980. god., Z. (Xh.) A. se žalio Pokrajinskoj upravi za imovinska pravna pitanja u Prištini protiv odluke o eksproprijaciji.
13. Dana 27. oktobra 1980. god., Sekretarijat za privredu Skupštine opštine Podujevo (odluka br. 04-360-547) je dodelio dvosoban stan Z. (Xh.) A.
14. Dana 27. oktobra 1980. god., Osnovna banka u Prištini je izdala garanciju prema kojoj Skupština opštine Podujevo garantuje da je obezbedila sredstva za eksproprijaciju zemljišta za izgradnju kulturnog centra.
15. Dana 31. oktobar 1980. god., postignut je sporazum između Z. (Xh.) A. i Odeljenja za imovinska pravna pitanja Skupštine opštine Podujevo o oslobađanju eksproporisane zgrade, dodeljivanju parcele i lokala za privatnu delatnost dok ne bude postignut sporazum o iznosu kompenzacije.
16. Dana 5. novembra 1980. god., Odeljenje za imovinska pravna pitanja Skupštine opštine Podujevo je donelo zaključak o dozvoli izvršenja konačne odluke, br. 04-466-765/3, od 28. jula 1980.
17. Dana 6. novembra 1980. god., Odeljenje za imovinska pravna pitanja Skupštine opštine Podujevo je donelo odluku (odluka br. 04-4784) da se dozvoli izvršenje odluke, br. 04-466-765/3, od 28. jula 1980. god.
18. Dana 25. novembra 1980. god., Odeljenje za imovinska pravna pitanja Skupštine opštine Podujevo je održalo raspravu kako bi se odredio iznos kompenzacije.
19. Dana 9. januara 1981. god., Sekretarijat za privredu Skupštine opštine Podujevo (odluka br. 04-351-4919) je odobrio zahtev Samoupravne interesne zajednice SIZ (Bashkësia Vetëqeverisë e Interesit – BVI) za početak izgradnje kulturnog centra.
20. Dana 9. maja 1981. god., Samoupravna interesna zajednica SIZ (Bashkësia Vetëqeverisë e Interesit – BVI) je izdala garanciju kojom garantuje da raspolaže sredstvima za investiciju.
21. Dana 21. maja 1981. god., Odeljenje za imovinska pravna pitanja Skupštine opštine Podujevo (odluka br. 04-466-765/3) je donelo zaključak nalažući Z. (Xh.) A. da oslobodi eksproporisanu imovinu i da se useli u dvosoban stan koji

- mu je dodeljen. Na ovu odluku Z. (Xh.) A. se žalio Pokrajinskoj upravi za imovinska pravna pitanja u Prištini.
22. Dana 22. maja 1981. god., Odeljenje za imovinska pravna pitanja Skupštine opštine Podujevo (odluka br. 04-360-204) je dodelilo jednosoban stan Z. (Xh.) A.
 23. Dana 22. decembra 1982. god., Pokrajinska uprava za imovinska pravna pitanja u Prištini (odluka br. 03-466-576/82) je odbila kao neosnovanu žalbu Z. (Xh.) A. jer je Z. (Xh.) A. bilo dodeljen stan i postignut je sporazum o kompenzaciji.
 24. Dana 4. maja 1983. god., Skupština opštine Podujevo i Z. (Xh.) A. su postigli sporazum pri čemu je Skupština opštine Podujevo bila obavezana da obezbedi lokal za Z. (Xh.) A. za obavljanje delatnosti.
 25. Dana 21. jula 1995, Skupština opštine Podujevo je donela odluku o potvrđivanju sadržine pravosnažnih rešenja o izvršenoj eksproprijaciji i izuzimanju iz poseda nepokretnosti i potvrdila da su parcele 554, 555 i 556 prešle u vlasništvo opštine kao društvena svojina.
 26. Aprila 2001. godine, sporne parcele 554, 555 i 556 su registrovane na ime Samoupravne interesne zajednice SIZ (Bashkësia Vetëqeverisë e Interesit – BVI) na osnovu konačne odluke Odeljenja za imovinska pravna pitanja Skupštine opštine Podujevo, odluka br. 04-466-765/3 od 28. jula 1980. god.
 27. 2003. godine, sporne parcele 554, 555 i 556 su upisane u vlasništvo Opštine Podujevo.
 28. Dana 15. marta 2006. god., naslednici Z. (Xh.) A. su podneli Opštinskom sudu u Podujevu tužbu protiv Opštine Podujevo za potvrđivanje vlasništva nad parcelama 554, 555 i 556 koji je bio vlasnik ovih parcela na osnovu posedovnog lista od 2001. Naslednici su tvrdili da se ove parcele nalaze u oblasti gde se nalazi nezavršeni objekat i da im Opština Podujevo ometa posed i korišćenje.
 29. Dana 2. jula 2007. god., Opštinski sud u Podujevu (presuda C. br. 122/2006) je odbio tužbu naslednika kao neosnovanu. Opštinski sud je utvrdio da:
 - dana 28. jula 1980. god., Odeljenje za imovinska pravna pitanja Skupštine opštine Podujevo je donelo odluku, br. 04-466-765/3, o eksproprijaciji;
 - 2001. godine, ekspropirisane parcele su bile registrovane na ime Samoupravne interesne zajednice SIZ (Bashkësia Vetëqeverisë e Interesit – BVI) i 2003. godine Opština Podujevo je registrovana kao vlasnik.
- Stoga, Opštinski sud je odlučio da je tužba naslednika neosnovana. Na ovu presudu naslednici su podneli žalbu Okružnom sudu u Prištini.
30. Dana 22. oktobra 2008. god., Okružni sud u Prištini (odluka Ac. br. 821/2007) je poništio presudu Opštinskog suda u Podujevu i vratio predmet na ponovno suđenje. Okružni sud je ocenio da Opštinski sud treba da utvrdi sledeće:

- Na osnovu koje pravne osnove je nepokretna imovina 2001. godine registrovana kao vlasništvo Xh. (A) Z.
 - Po kojoj pravnoj osnovi je nakon toga ova nepokretna imovina registrovana kao vlasništvo Opštine Podujevo.
 - Da li je sporna predmetna imovina prenetu u vlasništvo i na korišćenje korisnicima ekspropnisane imovine nakon pravosnažnog rešenja o eksproprijaciji shodno svrsi eksproprijacije.
31. Dana 24. februara 2010. god., Opštinski sud u Podujevu (presuda C. br. 879/2008) je usvojio tužbu naslednika i potvrdio da su oni vlasnici spornih parcela. Opštinski sud je utvrdio da *“potvrđena je takođe činjenica da cilj eksproprijacije nije postignut, jer je samo počela izgradnja objekta doma kulture koji još uvek nije okončan i tuženoj ovaj objekat do sada nije služio cilju eksproprijacije.”* Opštinski sud je takođe utvrdio da na osnovu svedočenja svedoka, predač naslednika nikada nije primio nadoknadu za eksproprijaciju. Na ovu presudu podnosilac zahteva se žalio Okružnom sudu u Prištini.
 32. Dana 31. januara 2011. god., Okružni sud u Prištini (presuda Ac. br. 490/2010) je usvojio žalbu podnosioca zahteva i preinačio presudu Opštinskog suda tako što je dao pravo podnosiocu zahteva kao vlasniku spornih parcela. Okružni sud je utvrdio da *“[...] prvostepeni sud je u vezi sa ovom parničnim predmetom zauzeo pogrešan stav u odnosu na ocenu činjenica predstavljenih i samim tim, žalbena presuda je doneta na osnovu pogrešne primene materijalnog prava.”* Okružni sud je dalje utvrdio da na osnovu *“[...] rešenja br. 04-466-765/3 od 28. jula 1980. god. izvršena eksproprijacija i da je pretku tužioca isplaćena nadoknada, gde je isto rešenje postalo konačno dana 22.12.1982. god., i zgrada doma kulture je izgrađena na gorenavedenoj imovini.”* Okružni sud je takođe utvrdio da naslednici nisu podneli zahtev za deeksproprijaciju, a ni zahtev za poništavanje odluke o eksproprijaciji. Naslednici su podneli zahtev za reviziju Vrhovnom sudu protiv ove presude.
 33. Dana 22. novembra 2012. god., Vrhovni sud je usvojio zahtev za reviziju i preinačio presudu Okružnog suda i potvrdio presudu Opštinskog suda od 24. februara 2010. god. Vrhovni sud je utvrdio da *“[...] pravni stav prvostepenog suda je pravičan, zato što je rešenje o eksproprijaciji doneto 1980. god. dok je odluka o potvrđivanju pravosnažnosti rešenja o eksproprijaciji od 21.07.1995. god., što znači da je drugostepeni sud pogrešno konstatovao da je rešenje o eksproprijaciji postalo konačno 22.12.1982. god. Ovaj sud ocenjuje da je prvostepeni sud na pravičan način potvrdio činjenicu izvođenjem dokaza, saslušanje svedoka da pretku tužilaca nije plaćena nikakva naknada za ekspropnisane parcele, zato što su nakon 23 godina ove parcele registrovane kao društvena svojina. U ovom slučaju, relevantna činjenica je da tužena nije predstavila, i nije ni dokazala nijednim dokazom da je precima tužilaca nadoknađena imovina zbog eksproprijacije.”* Pored toga, Vrhovni sud je utvrdio da podnosilac zahteva nije podneo nijedan dokaz da je ekspropnisana imovina korišćena za svrhe za koje je ekspropnisana.

Navodi podnosioca zahteva

34. Podnosilac zahteva tvrdi da su presude Vrhovnog suda i Opštinskog suda donete kršenjem člana 46. [Zaštita imovine] Ustava i člana 1. protokola 1. (Zaštita imovine) EKLJP-a.

Prihvatljivost zahteva

35. Sud primećuje da, da bi mogao da presudi po žalbi podnosioca zahteva, prvo mora da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio uslove za prihvatljivost koji su utvrđeni Ustavom, i posebno navedeni u Zakonu i Poslovniku o radu.
36. U vezi s tim, Sud se poziva na pravilo 36. (1.c) Poslovnika o radu koje predviđa da *“Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve: c) samo ako zahtev nije očigledno neosnovan.”*
37. Sud naglašava da nije dužnost Ustavnog suda da se bavi greškama u činjenicama ili zakonu (zakonitost) navodno počinjene od strane Vrhovnog suda, osim i samo ako su povredili prava i slobode zaštićene Ustavom (ustavnost). Dakle, Sud ne treba da postupa kao sud četvrtog stepena kada razmatra odluke donesene od strane redovnih sudova. Uloga redovnih sudova je da tumače i primene relevantna pravila procesnog i materijalnog prava (vidi, *mutatis mutandis*, Garcia Ruiz protiv Španije [Ge], br. 30544/96, § 28, Evropski sud za ljudska prava [ESLJP] 1999-1).
38. U kratko, Sud može samo razmotriti da li su dokazi predstavljeni na takav način da je postupak uopšte, gledajući u celosti, sproveden na takav način da je podnosilac zahteva imao pravično suđenje (vidi, između ostalog, izveštaj Evropske komisije o ljudskim pravima u slučaju Edwards protiv Ujedinjenog Kraljevstva, zahtev br. 13071/87, donet 10. jula 1991).
39. Štaviše, podnosilac zahteva samo osporava to da je Vrhovni sud u potpunosti primenio zakon na snazi i ne slaže se sa činjeničnim nalazima sudova u vezi sa njegovim slučajem.
40. U stvari, podnosilac zahteva nije potkrepio tvrdnju po ustavnoj osnovi i nije predočio dokaze da su mu njegova prava i slobode povređene od strane tog javnog organa. Sledstveno, Ustavni sud ne može da zaključi da su odgovarajući postupci na bilo koji način bili nepravični ili proizvoljni (vidi *mutatis mutandis*, Shub protiv Litvanije, odluka ESLJP-a u vezi sa prihvatljivošću zahteva, br. 17064/06 od 30. juna 2009. god.).
41. Stoga podnosilac zahteva nije pokazao zašto i na koji način je Vrhovni sud povredio njegova Ustavom zagarantovana prava. Sud primećuje da su presuda Vrhovnog suda i presuda Opštinskog suda od 24. februara 2010. god. dobro argumentovane i obrazložene.
42. Proizilazi da je zahtev neprihvatljiv jer je očigledno neosnovan u skladu sa pravilom 36. (1.c) Poslovnika o radu.

Zahtev za privremene mere

43. Član 27. Zakona i, naročito, pravilo 54. (1) Poslovnika o radu previđa da *“Uvek kada upućivanje nije rešeno pred Sudom i kada Sud nije presudio o merodavnosti predmeta, strana može zahtevati uvođenje privremenih mera.”*
44. Međutim, imajući u vidu da je zahtev proglašen neprihvatljivim, podnosilac zahteva na osnovu pravila 54. (1) Poslovnika o radu nema pravo da zahteva privremene mere.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud je, u skladu sa pravilom 36. stavom 1. tačkom c), pravilom 54. i pravilom 56. stav 2. Poslovnika o radu, dana 12. marta 2013, jednoglasno:

ODLUČIO

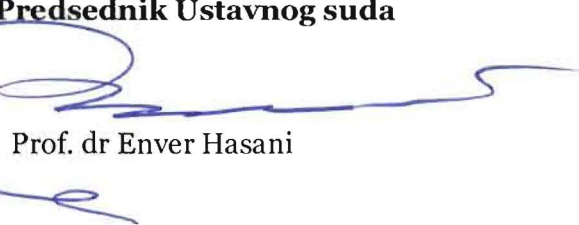
- I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv;
- II. DA ODBACI zahtev o privremenim merama;
- III. Ova odluka će biti dostavljena stranama i biće objavljena u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Artta Rama-Hajrizi

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr Enver Hasani